

**SOCIAL- OCH  
HÄLSOVÅRDSUTSKOTTETS  
BETÄNKANDE 5/2013 rd**

**Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om penningautomatunderstöd**

**INLEDNING**

***Remiss***

Riksdagen remitterade den 6 mars 2013 regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om penningautomatunderstöd (RP 11/2013 rd) till social- och hälsovårdsutskottet för beredning.

***Ställningstagande***

I enlighet med riksdagens beslut har grundlagsutskottet lämnat utlåtande i ärendet. Utlåtandet (GrUU 11/2013 rd) återges efter betänkandet.

***Sakkunniga***

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Matti Pulkkinen, social- och hälsovårdsministeriet
- revisionsråd Pekka Ihalainen, Statens revisionsverk
- understödsdirektör Sisko Seppä, Penningautomatföreningen
- generalsekreterare Vertti Kiukas, SOSTE Finlands social och hälsa rf.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- justitieministeriet
- arbets- och näringsministeriet.

**PROPOSITIONEN**

I propositionen föreslår regeringen att lagen om penningautomatunderstöd ändras.

Syftet med de föreslagna ändringarna är att underlätta och förenkla ansökningsförfarandet och beslutssystemet för penningautomatunderstöd, förbättra förutsättningarna för kontroll av användningen av understöd och att förtydliga social- och hälsovårdsministeriets och Penningautomatföreningens ansvar i fråga om understödssystemet.

I stället för statsrådets allmänna sammanträde ska social- och hälsovårdsministeriet besluta om fördelningen av understöd. Bestämmelser

om vissa tidsfrister som gäller ansöknings- och tillsynsförfarandet ska utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet i stället för genom förordning av statsrådet. Användningsskyldigheten för understöd ska förkortas från 30 till 20 år i fråga om understöd för anskaffning av en lägenhet, uppförande eller ombyggnad. Begreppet särskilda kostnader som gällt riktat verksamhetsunderstöd och specialunderstöd slopas och i stället talas det om kostnader för verksamhet eller projekt. Med undantag för de minsta understödstagarna ska det i regel krävas en rapport av understödstagarens revisor

om användningen av understöd. Tekniska beslut som gäller ändring av understödsvillkoren för understöd som har beviljats och överföring av understöd fattas av Penningautomatföreningen i stället för av social- och hälsovårdsministeriet. Till lagen fogas ett omnämnande av att uppgifter om sammanslutningar som den som ansöker om understöd eller understödstagaren har en fast anknytning till verksamhetsmässigt eller ekonomiskt ska lämnas in i samband med ansökan om

understöd och övervakningen av användningen av understöd.

Lagen avses träda i kraft våren 2013. Lagen tillämpas på understöd som beviljas från och med 2014. På understöd som beviljats före den 1 januari 2014 tillämpas bestämmelser i 9 § som när det gäller den som ansöker om understöd mildrar understödsvillkoren samt 31 och 36 § som gäller beslutsfattande.

## UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

### *Motivering*

Utskottet ställer sig bakom propositionen och anser att lagändringarna är nödvändiga. Ansökningsförfarandet för penningautomatunderstöd underlättas, beslutssystemet förenklas och möjligheterna att kontrollera hur bidragen används blir bättre. Det är motiverat att bidragsbesluten ska fattas av social- och hälsovårdsministeriet i stället för av statsrådets allmänna sammanträde som nu. Samtidigt flyttas en del avgöranden av teknisk karaktär över från ministeriet till Penningautomatföreningen.

Propositionen avser inte att påverka ändamålen för bidragen. Det är viktigt att organisationerna fortfarande medverkar till vad medlen ska användas till, för att man med bidragen samtidigt ska få fram ny verksamhet och inte bara satsa på verksamhet som kompletterar den offentliga sektorn. Vidare understryker utskottet att bidragsbesluten måste beredas öppet och handläggningen tillåta insyn.

Propositionen förenklar ansökningsförfarandet samtidigt som det läggs till en revisionsskyldighet som är nödvändig för tillsynen. Enligt en ny bestämmelse ska arten och resultaten av sökandens verksamhet beaktas när bidrag beviljas. Enligt motiven avser regeringen inte att försvåra för nya aktörer att få bidrag. Det är därför viktigt att ansökningsförfarandet och rapporteringen i samband med kontrollen av hur medlen används och inte heller andra krav på verksamhe-

ten administrativt eller ekonomiskt sett blir så tunga för organisationerna att mindre och nya organisationer går miste om stöd, understryker utskottet.

Det är motiverat att den obligatoriska tiden för att använda egendom som förvärfvas med stödet förkortas till 20 år. I många fall är den nuvarande regeln om 30 år en orimligt lång tid, om man ser till egendomens verkliga livslängd.

Vidare vill utskottet påminna om att avkastningen från Penningautomatföreningens hasardspel enligt lotterilagen ska användas till att främja hälsa och socialt välbefinnande genom att allmännyttiga sammanslutningar och stiftelser beviljas understöd. Praxis har varit att understöden har gått till organisationer inom social- och hälsovårdsområdet. Att använda avkastningen till någon annan verksamhet än den som lotterilagen avser är problematiskt med tanke på monopolen inom spelverksamheten, menar utskottet.

### *Detaljmotivering*

Med hänvisning till utlåtandet från grundlagsutskottet föreslår social- och hälsovårdsutskottet att 22 § kompletteras med att 39 § i förvaltningslagen ska följas vid granskningen av stödtagarnas verksamhet och ekonomi. Vidare föreslår utskottet att 37 § 1 mom. om Penningautomatföreningens rätt att få uppgifter från myndigheter ska behålla sin gällande lydelse.

**Utskottets förslag till beslut**

Riksdagen

*godkänner lagförslaget enligt propositionen men 22 och 37 § med följande ändringar:*

**Utskottets ändringsförslag**

22 §

*Granskningsrätt*

Penningautomatföreningen har rätt att utföra för utbetalningen av understöd och övervakningen av dess användning nödvändiga granskningar som gäller understödstagarens ekonomi och verksamhet. Granskningsrätten omfattar även granskning av understödstagarens administration och av andra verksamheter eller projekt än de som beviljas understöd. Om understödet har beviljats på det sätt som föreskrivs i 4 § 3 mom. för att användas för en verksamhet eller ett pro-

jekt som genomförs av någon annan än understödstagaren och som uppfyller ändamålet enligt understödsbeslutet, har Penningautomatföreningen rätt att vid behov granska ekonomin eller verksamheten hos den som genomför verksamheten eller projektet enligt understödsbeslutet. Också social- och hälsovårdsministeriet har sådan granskningsrätt som avses i detta moment. *Vid granskningen ska 39 § i förvaltningslagen följas.*

(2—4 mom. som i RP)

37 §

*Information från myndigheter*

*På Penningautomatföreningens rätt att få uppgifter från en myndighet tillämpas vad som bestäms i lagen om offentlighet i myndigheters verksamhet (utesl.).*

(2 mom. som i RP)

— — — — —  
—————

Helsingfors den 16 april 2013

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Juha Rehula /cent  
vordf. Anneli Kiljunen /sd  
medl. Outi Alanko-Kahiluoto /gröna  
Johanna Jurva /saf  
Merja Kuusisto /sd  
Sanna Lauslahti /saml

Lasse Männistö /saml  
Annika Saarikko /cent  
Hanna Tainio /sd  
Lenita Toivakka /saml  
Anu Urpalainen /saml  
Erkki Virtanen /vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Eila Mäkipää.